

MEMO

Aan Burgemeesters deelnemende gemeenten VRZL
Van Directie Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Datum 28 april 2025
Betreft Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Aanleiding

In 2018 heeft het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) geconstateerd dat de kosten voor huisvesting nog sterk lokaal georiënteerd zijn en geen recht doen aan het groeiende regionale karakter. Daarom is besloten dat de huisvestingskosten onderdeel zouden worden van de nieuwe kostenverdeelsleutel. In 2019 is nieuw huisvestingsbeleid vastgesteld. Hierbij is afgesproken dat voor de locatie van nieuwe kazernes het regionaal risicoprofiel en het brandweerdekkingsplan leidend zijn. Afgesproken is verder dat nieuwe kazernes in eigendom komen van en gefinancierd worden door de veiligheidsregio. Het doel van het regionaliseren van de huisvesting is het bevorderen van de kwaliteit en doelmatigheid van de brandweer.

Vanuit de bestuursopdracht 'Verantwoorde brandweezorg 2024-2030' is een opdracht geformuleerd voor de uitwerking van toekomstige huisvestingsscenario's, waarbij de eigendomskwestie nadrukkelijk wordt meegenomen. Het regionale perspectief en de onderlinge regionale solidariteit zijn daarbij uitgangspunten.

Opdracht

Het algemeen bestuur van VRZL heeft in 2024 een vervolgopdracht verstrekt:

1. werk een scenario "Ingroeipad" uit, gekoppeld aan nieuwbouw of grootschalig onderhoud en;
2. maak een voorstel voor de harmonisatie van de huurafspraken, die afdwingbaar en marktconform zijn, met een eenduidige demarcatie en een wettelijk en eenduidig niveau voor onderhoud en verduurzaming.

Deze opdracht is in de periode april t/m oktober 2024 uitgewerkt door een ambtelijke werkgroep die was samengesteld uit specialisten van alle gemeenten, de veiligheidsregio en externe adviesbureaus

Ad 1: Ingroeipad

Op basis van een inventarisatie van gegevens van alle kazernes en de validatie daarvan door alle gemeenten is een totaaloverzicht opgesteld. Uitgaande van vervangende nieuwbouw van brandweerkazernes na 40 jaar zijn in 2058 alle kazernes vervangen.

Voorgesteld wordt dat kazernes eigendom worden van de veiligheidsregio op het moment van nieuwbouw, grootschalige verbouw of eerder op verzoek van de gemeente en in afstemming met VRZL. Financieel betekent het dat de gemiddelde kapitaallasten met € 3,7 mln. per jaar stijgen. De financiering daarvan kan op verschillende manieren invulling krijgen. De ambtelijke werkgroep adviseert scenario B2, waarbij de kapitaallasten in 10 jaar in gelijke stappen stijgen naar een meerjarig stabiel niveau. In Figuur 1 is een weergave gegeven van het verloop van de meerkosten gedurende de eerste jaren, bestaande uit de transitieperiode (2025-2026) en de start van het Ingroeipad (2027-2028).

B2	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Achterstallig onderhoud			€ -	€ -	€ -	€ -
Wettelijke verduurzaming			€ -	€ -	€ 36.990	€ 36.990
B2. ingroei-model			€ -	€ -	€ 300.000	€ 729.841
Beheer			€ -	€ -	€ 226.000	€ 226.000
MJOP			€ -	€ -	€ 60.596	€ 125.002
Huurlasten			€ -	€ -336.876	€ -395.532	€ -490.614
Boekwaarde			€ -	€ -	€ -	€ -
Transitiekosten			€ 276.000	€ 676.000	€ -	€ -
Ambitie duurzaamheid			€ -	€ -	€ 733.000	€ 733.000
Totaal excl. Ambitie			€ 276.000	€ 339.124	€ 228.054	€ 627.219

Figuur 1: Verloop meerkosten 2025 - 2028. Bron: Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes VRZL – bijlagenboek versie 1.0, C10

2025

De meerkosten in 2025 bestaan, zoals bovenstaand te zien, uit de transitiekosten. De meerkosten bestaan uit een extra inspanning van de beheerorganisatie (276.000 euro).

2026

De transitiekosten zijn ook in 2026 aanwezig. In dit jaar bestaan ze uit de eerdergenoemde beheerkosten (276.000 euro) en de kosten voor de benodigde onderzoeken en expertise (400.000 euro). In 2026 wordt ook de harmonisatie van de huur ingevoerd. Dit resulteert in een huurverlaging van 336.876 euro in het eerste jaar. In de opvolgende jaren wordt de huur vermindert door de kazernes die in eigendom zullen komen.

2027, 2028 & 2029

In 2027 zal het Ingroeipad starten. De kosten voor verduurzaming, kapitaallasten, beheer en onderhoud worden vanaf dit jaar volgens de afspraken van de bestuurlijk dialoog in rekening gebracht. De hogere duurzaamheidsambitie is hierin niet meegenomen.

Toezegging VRZL

In de memo uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht heeft VRZL aangegeven dat VRZL incidentele gelden ontvangt. Ook in 2025 zal VRZL, bij ongewijzigd beleid, incidentele gelden ontvangen. Deze incidentele gelden zullen door VRZL sober en doelmatig ingezet worden daar waarvoor deze middelen bedoeld zijn, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden om hiermee ook de financiële effecten inzake het huisvestingsdossier te dempen. Daar waar mogelijk zal VRZL tussentijds begrotingswijzigingen voorstellen en na besluitvorming door het AB verwerken in de P&C cyclus.

Deze tussentijdse begrotingswijzigingen kunnen ertoe leiden dat er een “incidentele” vermindering van de reguliere bijdrage deelnemende gemeenten VRZL plaats vindt zodat door VRZL een bijdrage kan worden geleverd ter demping van de benoemde financiële effecten inzake het huisvestingsdossier in aanloop naar het zogenaamde Ravijnjaar. Met het bekend worden van de maatregelen die in de Voorjaarsnota door het Rijk zijn genomen is duidelijk geworden dat de korting op de uitkeringen van het gemeentefonds verminderd zijn. De precieze uitwerking hiervan is op dit moment nog niet bekend. Deze vermindering zal hoogstwaarschijnlijk tot gevolg hebben dat het Ravijnjaar op zal schuiven naar achteren.

Om de demping van de financiële effecten van het huisvestingsdossier te realiseren wil VRZL een bestemmingsreserve vormen in 2025 waarbij in ieder geval de transitiekosten voor de jaren 2025 en 2026 worden opgenomen, waardoor deelnemende gemeenten VRZL gedurende deze jaren geen extra kosten inzake het huisvestingsdossier hebben. Daarnaast zullen wij in 2025 en 2026 ons uiterste best

doen om de te vormen bestemmingsreserve verder te vullen. Het AB kan vervolgens besluiten wanneer deze ingezet kan worden voor demping van de effecten van het huisvestingsdossier na het jaar 2026. VRZL zal de vorming van de benoemde bestemmingsreserve ter besluitvorming voorleggen aan het AB van 4 juli 2025.

De deelnemende gemeenten zullen in deze methodiek niet eerder dan in 2027 geconfronteerd worden met extra kosten als gevolg van de financiële effecten van het huisvestingsdossier conform de cijfers zoals vermeldt in bovenstaande figuur 1, tenzij het AB besluit de **mogelijk** nog te vormen reserve in te zetten in 2027.